

Rola Zespołu ds. Zakażeń w nadzorze na zakażeniami szpitalnymi

Anna Bernaszuk

07 Luty 2019

Prawne podstawy

Art. 14. 1. Kierownicy podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne są obowiązani do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, obejmującego:

- 1) powołanie i nadzór nad działalnością zespołu i komitetu kontroli zakażeń szpitalnych;**
- 2) (...)

Art. 15

W skład zespołu kontroli zakażeń szpitalnych wchodzi:

- 1) **lekarz** jako przewodniczący zespołu;
- 2) **pielęgniarka** lub **położna** jako specjalista do spraw epidemiologii lub higieny i epidemiologii, w liczbie nie mniejszej niż 1 na 200 łóżek szpitalnych;
- 3) **diagnosta laboratoryjny** jako specjalista do spraw mikrobiologii, jeżeli lekarz, wymieniony w pkt 1, nie posiada specjalizacji z dziedziny mikrobiologii lekarskiej.

2. Do zadań zespołu kontroli zakażeń szpitalnych należy:

- 1) opracowywanie i aktualizacja systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
- 2) prowadzenie kontroli wewnętrznej;
- 3) szkolenie personelu;
- 4) konsultowanie osób podejrzanych o zakażenie lub chorobę zakaźną.

Standardy CMJ – kontrola zakażeń

KZ 1. – KZ 1.11 – KZ 7.

efektywne funkcjonowanie zespołu ...

Dla zapewnienia działania zespołu szpital powinien zapewnić:

- a. Regularne szkolenia dla zespołu i komitetu
- b. Środki niezbędne dla realizacji zadań
- c. Okresową weryfikację działalności zespołu

Szczepy CPE – *Carbapenemase Producing Enterobacteriaceae*

w szczególności:

Klebsiella pneumoniae

Klasy karbapenemaz

KLASA A (KPC)	KLASA B (MBL)	KLASA D (CHDL)
Typy np.: KPC-2, KPC-13	Typy np.: SPM, GIM, VIM, NDM, IPM	Typy: OXA-23, OXA-48, OXA-58, OXA-181, OXA-204

www.antybiotyki.edu.pl

Zasady postępowania w przypadku identyfikacji szczepów Enterobacteriaceae produkujących karbapenemazy

(CPE – ang. Carbapenemase Producing Enterobacteriaceae)

Dotyczy w szczególności *Klebsiella pneumoniae* wytwarzających karbapenemazy NDM, KPC, OXA-48

www.antybiotyki.edu.pl

KRYTERIA ROZPOZNANIA W SZPITALU/PLACÓWCE OCHRONY ZDROWIA* OGNISKA EPIDEMICZNEGO POWODOWANEGO PRZEZ SZCZEPY PAŁECZEK JELITOWYCH ENTEROBACTERIACEAE PRODUKUJĄCE KARBAPENEMAZY (CPE)

(CPE – ang. Carbapenemase Producing Enterobacteriaceae)

Ograniczanie rozprzestrzeniania CPE

Zmniejszenie zużycia antybiotyków:

- Edukacja

PRZEZIĘBIENIE? GRYPA?
ZDROWIEJ BEZ ANTYBIOTYKÓW!

Identyfikacja nosicieli:

- Badania przesiewowe
- Wpis do epikryzy

Zatrzymanie transmisji:

- Izolacja
- Higiena rąk
- Higiena powierzchni

Zmniejszenie zużycia antybiotyków

- Działania interdyscyplinarne – rolnictwo, przetwórstwo, medycyna
- Działania w medycynie – ZOZ, NZOZ, DPS, ZOL, POZ, AOS, Sanatoria
- Działania w szpitalu – SPA, profilaktyka okołooperacyjna, rekomendacje

Identyfikacja nosicieli

Badania przesiewowe pacjentów

Kontakt z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego.

ZOZ, DPS, ZOL, sanatorium

Nawet do 12 miesięcy wstecz

Wpis w epikryzie

**Colonisation
Alert**

Postępowanie z pacjentami z potwierdzonym zakażeniem/ nosicielstwem szczepu CPE, przenoszonymi do innego ośrodka ochrony zdrowia

- Przekazanie informacji o nosicielstwie do placówki ochrony zdrowia, do której pacjent jest przenoszony
- Informacja o stwierdzeniu CPE jest umieszczana w karcie Informacyjnej
- Rozmowa z pacjentem i/lub rodziną

PAŁECZKI JELITOWE ENTEROBACTERIACEAE WYTWARZAJĄCE KARBAPENEMAZY (CPE)

(CPE – ang. Carbapenemase Producing Enterobacteriaceae)

W SZCZEGÓLNOŚCI *KLEBSIELLA PNEUMONIAE* NDM, KPC, OXA-48

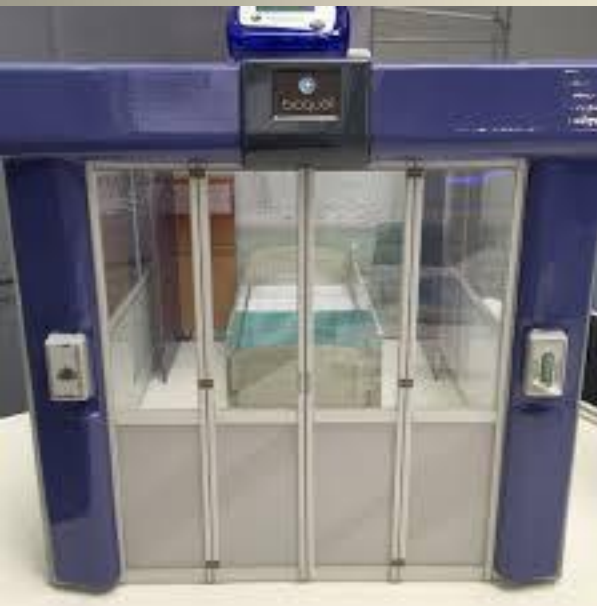
INFORMACJA DLA PACJENTA

Zatrzymanie transmisji

- Pomieszczenia izolacji
- Infrastruktura i obłożenie oddziałów
- Polityka ubraniowa
- Przedmioty podręczne
- Odwiedzający i pacjenci
- Dedykowany sprzęt
- Dekontaminacja środowiska
- Postępowanie z wydaliniami
- Postępowanie z odpadami
- Izolacja
- Higiena rąk
- Higiena powierzchni

Izolacja / kohortacja pacjentów z CPE

- Zlecenie izolacji
- Dokumentowanie działań
- Przestrzeganie zasad przez wszystkich pracowników
- Informacje dla pacjentów / rodzin
- Informowanie pracowników innych działów

Skuteczne mycie, a przede wszystkim dezynfekcja rąk to podstawowy, prosty i najważniejszy sposób ograniczania rozprzestrzeniania się zakażeń.

Bezpieczeństwo pacjentów jest w Twoich rękach

1 Wewnętrzными powierzchniami dłoni pocierać ręką o rękę. Dłonie powinny być wilgotne w trakcie całego procesu dezynfekcji.

2 Wewnętrzną stroną prawej dłoni pocierać o zewnętrzną stronę lewej dłoni. Czynność powtórzyć zmieniając ręce.

3 Wewnętrzными powierzchniami dłoni z palcami wyprostowanymi i lekko rozchylnymi pocierać ręką o rękę.

4 Zgięte palce obu dłoni spleść tak, aby palce były otulone przez wewnętrzną część dłoni. Pocierać dłońmi o siebie.

5 Okrężnym ruchem pocierać prawą zamkniętą dłonią lewy kciuk i na odwrot.

6 Okrężnym ruchem pocierać palcami lewej dłoni wewnętrzną część prawej dłoni i na odwrot.

Zużycie alkoholowego preparatu do higieny rąk w litrach na 1000 osobodni hospitalizacji / dane za 2015 rok

A solid blue silhouette map of Poland, representing the country's geographical outline.

16,9

A solid blue silhouette map of Europe, showing the continent's outline with internal country borders.

34,2

Codziennie sprzątanie pokoju pacjenta z CPE

W sali pacjenta powinny znajdować się tylko przedmioty i sprzęt używane w danym czasie przez pacjenta.

Przed wejściem do sali pacjenta przygotuj sprzęt do sprzątanania oraz świeży roztwór preparatów do mycia / dezynfekcji.

Załóż odzież ochronną: wodoodporny fartuch z długim rękawem, jednorazowe rękawiczki.

Przeznacz na sprzątanie sali pacjenta wystarczającą ilość czasu (minimum 30 minut)

CPE – postępowanie w szpitalu

Zagrożenie dla szpitala:

Czy CPE wystąpiło już w szpitalu?

Jaka jest sytuacja w regionie?

Rodzaj szpitala – ryzyko „wprowadzenia” pacjenta z
CPE

- Kontrolowane „wprowadzenie”
- Niekontrolowane „wprowadzenie”

CPE – postępowanie w szpitalu

- Badania przesiewowe
  - Badania pacjentów przyjmowanych
  - Badania pacjentów z kontaktu
- Kluczowe procedury:
  - Higiena rąk
  - Możliwość izolacji
- Dedykacja sprzętu dla pacjenta
- Rozsądna antybiotykoterapia
- Edukacja pracowników / pacjenta / rodziny

Ograniczanie rozprzestrzeniania CPE

Zmniejszenie zużycia antybiotyków:

- Edukacja

PRZEZIĘBIENIE? GRYPA?
ZDROWIEJ BEZ ANTYBIOTYKÓW!

Identyfikacja nosicieli:

- Badania przesiewowe
- Wpis do epikryzy

Zatrzymanie transmisji:

- Izolacja
- Higiena rąk
- Higiena powierzchni

Działania ogólnie szpitalne

Np. w związku z okresem wzmożonych zachorowań na grypę, choroby grypopodobne oraz inne infekcje sezonowe

Szczepienie pracowników
Alert epidemiologiczny
Ograniczenie odwiedzin

STOP

STOP

ALERT EPIDEMIOLOGICZNY
Dla osób odwiedzających

Prosimy nie odwiedzać chorego jeśli masz:

- › Kaszel
- › Katar
- › Kichanie
- › Gorączkę
- › Biegunkę
- › Wymioty

Naszym zadaniem jest ochrona wrażliwych pacjentów przed chorobotwórczymi wirusami
(pomóż nam w tym)

Z Misji SPSK – 4:

„Dobro chorego jest naszą najważniejszą wartością i celem”.

Departament
Medycyny Sanitarnej
Epidemiologicznej

Dziękuję 😊

Anna Bernaszuk

anber@op.pl